

[Indenrigsministeren.]

Jeg vil derfor gerne sige, at det ærede Medlem kan være ganske rolig, for der bliver ikke fra Indenrigsministeriets Side lagt noget Tryk paa Kreditinstitutterne i Retning af at gaa til et Laaneniveau, der indeholder et Gran af Usikkerhed med Hensyn til Obligationerne. Hvis det ærede Medlem endvidere vil være saa venlig at undersøge Forholdene vedrørende de Laaneinstitutter i Jylland, som det ærede Medlem og andre derovre maa laane i, altsaa Kreditforeninger og Hypotekforeninger i de paagældende jyske Byer, vil det ærede Medlem se, at Kurserne for de paagældende Obligationer aldeles ikke er Udtryk for, at nogen mener, at de jyske Kreditinstitutter gaar saa langt op i Laaneniveau, at der derved opstaar nogen Usikkerhed for deres Obligationer. Men det, der altsaa er Kærnen i det, og som det ærede Medlem burde erindre, naar det ærede Medlem begynder at tale om Usikkerhed med Hensyn til Obligationerne, det er dette, at der, hvad Laaneniveauet angaar, er et Svælg imellem København og den øvrige Del af Landet, og det er et Spørgsmaal, som optager alle, der med Alvor beskæftiger sig med Spørgsmaalet om Byggeriet og Byggeriets Rentabilitet her i Hovedstaden. Jeg er ogsaa saa lykkelig at kunne sige, at ærede Partifæller af det ærede Medlem er lige saa interesserede i det Spørgsmaal, som jeg er.

Olaf Nielsen: En kort Bemærkning til den højtærede Indenrigsminister, som mente, at Forholdene havde bedret sig betydeligt, og derunder nævnte, at der i Landkommunerne var sket en stor Fremgang. Det stiller jeg mig slet ikke tvivlende over for. Som jeg sagde i min Tale, sker der jo en Indvandring fra Land til By, og det maa være ganske klart, at ved den store og stadi- gende Indvandring fra Land til By maa Landkommunerne i høj Grad aflastes. Til Gengæld faar saa Bykommunerne, som jeg ogsaa udtalte, en yderligere Belastning, saaledes at største Delen af de Indtægter, som Bykommunerne har, beslaglægges til den offentlige Forsorg. Jeg tror da ogsaa, jeg har Lov til at sige, at Kommunalnænder her i det høje Ting vil give mig Ret i disse Betragtninger.

Jeg skal derimod give den højtærede Indenrigsminister Ret i, at Spørgsmaalet om Byggeriets Stagnation ligger i Periferien af det Spørgsmaal, vi drøfter her i Dag. Jeg mener dog, at det har stor Interesse, om Arbejdet kommer i Gang paa normal Maade, og dør interesserede det mig meget at høre, at den højtærede Minister mener,

der virkelig er Fremgang at spore. Min Anskuelse er, at den Boliglov, vi fik i Foraaret, ikke har virket i nogen som helst Udstrækning. Konjunkturspørgsmaalet med Jern og Træ, som den højtærede Minister nævnte, ja, det har man Lov til at trække frem, men jeg maa i samme Aandedræt sige, at samtidig fik vi en Forøgelse af Lønningerne, som til en vis Grad ophævede disse Konjunkturændringer, saa der var ikke noget til Hinder for, at man kunde paabegynde Byggearbejder. Naar man ikke gjorde det, var det, fordi, som jeg sagde i Foraaret, de private Bygherrer følte sig utrygge af Hensyn til Skatterne og Husleje- loven, og at jeg har Ret deri, mener jeg ogsaa, at det Røre, der for Tiden er i Hovedstaden angaaende Ejendomsskatterne, beviser.

Til sidst talte Ministeren om det Ansvar, jeg burde føle, naar jeg omtalte en Forhøjelse af Laanegrænsen i Ejendomme, idet han paapegede det Svælg, der var mellem Laanegrænsen i København og i Jylland. Jeg skal dertil ganske kort bemærke, at Laanegrænsen i de forskellige Laaneinstitutioner fastlægges, efter at deres Taksatorer har takseret Ejendommene, og jeg kan ikke se nogen Grund til at antage, at man i København skulde taksere lavere end i Provinsen, idet Taksation altid maa blive Skøn over Ejendommens Værdi. Jeg synes slet ikke, man kan hævde, at der gøres Forskel med Hensyn til Laanegrænsen i de forskellige Landsdele.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Det ærede Medlems sidste Bemærkning er det vanskeligt at sige noget til, for det er jo ikke noget, der kan diskuteres, det er noget faktisk. Det er en Kendsgerning, at Laanegrænsen er meget lav i København. Det vilde selvfølgelig aldrig falde mig ind at gøre det til Genstand for særlig Overvejelse, hyerken i Indenrigsministeriet eller i nedsatte Kommissioner, hvis det drejede sig om Smaating, nogle faa Points, men naar der er et Svælg mellem de to Laanegrænser, og det er givet, at det medfører overordentlig store Vanskeligheder ved Finansieringen her i Byen, maa det være rigtigt at tage Spørgsmaalet op til Overvejelse. Naar Forholdet ligger, som det gør, maa det være Udtryk for en ganske bestemt Politik fra disse Laaneinstitutters Side. Jeg tror, at det er et lille Tal af dem, der er interesserede i et normalt Byggeri her i København, der vil stille sig ved det ærede Medlems Side og fraraade, at der ændres noget paa dette Punkt.